

szám.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: $\frac{1}{4}$ évre 20 kor.,
 $\frac{1}{2}$ évre 10 k., $\frac{1}{4}$ évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

A mulatós szegények országa.

Brassó, július 1.

Tavasz végén, nyár elején megkezdődik az idegenjárás szerte a világon. Egy-egy eltévedt hulláma a nagy idegenforgalomnak eljut Magyarországra is és még elég kiskorúak vagyunk ahhoz, hogy örüljünk rajta, ha az idegen csodálkozik azon, hogy itt a Duna mellett egy szép, virágzó, nagy várost talál tele kulturával és modern haladással, hogy a fekvése páratlan és az asszonyok szépek és a cigányzene kitűnő. Itt voltak az autóbili sport kedvelői egy porosz királyi herceg vezetése alatt, itt voltak a német agyagiparosok s a bécsi biztosítási kongresszus tagjai. Miután megmutatták nekik az országházat, a királyi várat, a Margitszigetet és az öreg Gellérthegyet, mint a stereotip elragadtatás hangján beszéltek rólunk. A német főkonzul pedig emellett, sőt egy időben e nagy céccóval, a legrosszabb információt adja rólunk a német ipari és kereskedelmi érdekeltségnek és mindez az üzleti vonatkozás, amely Bécsen át szerzi be információit rólunk, a leg-

sötétebb szemekkel rajzolja a mi hitelviszonyainkat és közgazdasági állapotunkat.

És így történt ezután, hogy az idegen szívesen jön mulatni közénk, hisz elterjedt vélemény rólunk, hogy itt lehet a legnagyobbat lumpolni, szívesen jó testületileg kirándulni hozzánk, amikor hatóságok és intézetek ünneplik őket, de az üzleti élet az ő hideg és rideg számításával és gyanakvós félelmével csak bátortalanul. Zsebeit védő kezekkel merészkedik hozzánk és a mi könnyűvérűségünket, a mi életvidámságunkat könnyelműségnek és megbízhatatlanságnak veszi, sőt az osztrák konkurens sötét szíveit készpénznek véve, még sötétebb képet rajzol rólunk. Ez a haszna a mi kénytelen közösségünknek Ausztriával. Az osztrákoknak nem vagyunk könnyelműek, ők szívesen adják ide az ingüket is — kölcsön, hogy aztán kettőt huzzanak le helyette rólunk, a feketére festés csak akkor kezdődik, mikor saját üzleti érdekeit látják veszélyeztetve.

És így bár szívesen látjuk a mulató idegeneket nálunk, tisztában kell lennünk azzal, hogy ennek az idegen-

járásnak nem sok haszna van. És nem is lesz másképp, vagyis inkább a haladás nehéz lesz mindaddig ezen az uton, míg kénytelen közösségben élünk a mi kedves osztrák szomszédunkkal. Csak egy orvoslás volna. Radikális szer, de talán használna. Ha felmondjuk Ausztriának a barátságot. Nem gazdaságilag, nem is politikailag, de társadalmi uton. Gazdasági közösségben élünk, a politika is hozzáköt Ausztriához, de a társadalom szabad, azt teszi, amit akart.

Már évek óta hangoztatjuk, hogy nem vásárlunk osztrák árut. És amióta hangoztatjuk, évről-évre nagyobb az osztrák behozatal.

Ha a magyar társadalom valóra váltja ezt, ami nemcsak nemzeti kötelessége, de életfenntartási szükségesség is, ha minden ember hadat üzenne az osztrák cikkeknek, akkor egy év múlva ismer és becsül bennünket Európa és fél tőlünk az osztrák.

De ez a társadalmi erő — sajnos — nincs meg a magyarokban. Nagyokat mond és kicsit tesz. És így pirulva vagy bosszankodva tovább kell tünnünk az idegen vállveregetését.

A gyomorkura.

(Angolból.)

Tengerparti nyaralásukból visszatérve, Pottle ur és Pottlené asszonyság természetesen betegnek és megtöröttnek érezte magát. Pottle urat egy „Higiénikus Gyógyász“ feliratu réztábla állította meg az utcán reggel.

Várákzó hitveséhez egy nagy, tele nyomott papirossal kezében és arcán jelentőséges mosolylyal tért meg.

— Ez a recept? kérdezte Pottlené.

— Miért nem csináltattad meg mindjárt a patikában?

Pottle urat felbőszítette ez a megjegyzés...

— Megcsináltatni! — kiáltott. — Hát üvegbe dugaszolva akarod — kapni ezeket a séta-gyakorlatokat, minden félóránban egy evőkanállal? Vagy a friss levegőt és a hideg fürdőket ostyába csavarva akarod bevenni, nem? Nem hivatásos méregkeverő ez az ember. Orvosságot egyáltalában nem ren-

del. Az egész bajnak, azt mondja az erős tengeri levegő az oka. Abból sokat bevesz az ember és aztán megrendült szervezettel jön haza.

— Na jó, és hogy akar bennünket meggyógyítani?

— Hát fiam, szigorú diéta, legalább egy hónapig. Hallgasd csak:

„Reggeli: nyolc órakor. Egy fél lágy tojás, két vöröshagyma-cikkely, 5 gramm Graham-kenyér, vaj nélkül és egy csésze kakaó.

Pottlené komolyan és kissé aggodalmasan figyelt.

„Ebéd: 1 órakor. Egy marék amerikai mogyoró, egy fűrt szőlő, egy kanál rizs, egy felfújt.

— No jó, ezután valami kiadós uzsonna kell majd.

— „Uzsonna: este 6 órakor. Két és fél uncia Graham-kenyér, egy főtt citrom, egy csésze kakaó.

— Igen, értem, — de nem gondolod,

hogy a túlnehéz vacsorák megterhelik a gyomrot?

— Ki beszél itt vacsoráról?

— Hát az nincs? — kérdezte Pottlené és nagyrameresztette a szemét.

— Persze, hogy nincs. Ez az ember azt mondja, hogy a vacsora veszedelmes tévedése a kultúrának.

— No és ez minden?

— Ami az evést illeti. Hanem ennek a táplálék-mennyiségnek a ledolgozására naponként három órás séta-gyakorlatot kell tartanunk. Ez az ember azt mondja, hogy nagyon hamar helyre áll majd az étvágyunk.

Felállt és az ajtó felé tartott.

— Hová mész? — kérdezte a férje.

— Megrendelem az amerikai mogyorót. Aztán nézd csak Gusztáv... az az ember nem mondta meg, milyen lehet a tojás... hm, nem gondolod... hogy pulyka-tojás is lehet...?

— Ó persze, csak ronts el mindent az asszonyos eszeddel! Miért nem mindjárt

Transsylvania étterem és Kávéház.

(A régi posta helyiségeiben.)

Elegánsan berendezve és minden kényelemmel ellátva. — Valódi szénaverősi és bolkáci borok. — Asztaltársaságok, bankettek. Jó és izletes ételek! — Kolozsvári Könyvtár - Könyvtárak és lakodalmak részére alkalmas helyiségek. (1774) Figyelmes kiszolgálás!

A nemzetközi orvoskongresszus és a halotthamvasztás.

Brassó, július 1.

Az Országos Halotthamvasztó Egyesület a következő körlevelet küldte szét sok ezernyi példányban és küldötte meg lapunknak is közlés céljából. A körlevelet kommentár nélkül adjuk.

Abból az alkalomból, hogy a XVI. nemzetközi orvosi kongresszus üléseit az idén Budapesten tartja, igen helyes volna, ha — a közegészségi tanácskozások során — a halotthamvasztás kérdésével is foglalkoznának.

Ma már minden kulturállamban, amely polgárainak közegészségével csak egy kissé komolyabban törődik, igyekszik minél több krematoriumot létesíteni.

Ezidőszert Németországban összesen 17, Svájcban 4, Olaszországban 30, Franciaországban 3, Svédországban 3, Dániában 1, Norvégiában 1, Angolországban 13 (Londonban magában 2), Északamerikában 32, Argentiniában, Braziliában, Chilében Indiában, Chinában, Ausztriában egy-egy, Japánban, csak Tokióban 10 krematorium van.

Északamerikában 1905. év végéig elhamvasztottak 31,245, Japánban csak 3 évben (1873—5) 140,000 hullát, itt átlag a lakosok 50%-át elhamvasztják. Magában Párisban az 1907. év végéig 86952, a németországi krematoriumokban pedig a múlt év végéig 19,121 hullát hamvasztottak el.

A halottegetés nem ujtás, csak visszaállítás a kultúra legmagasabb csucsaira följutott népek szokásainak.

Csak nálunk — a szabad és független államban — kell nagy és erős akadályokkal küzdenünk. Szemben áll velünk elsősorban a hatalom minden eszközével készen arra,

hogy elnyomjon bennünket, mert zavarjuk a cirkulusait. De ennél is nagyobb akadály, amelyen keresztül kell törnünk: az emberek közönyössége.

Közismert tény az, hogy az emberi test rothadása megfertőzi a talajt és ezzel a vizet. Sőt az emberi test a földben táplálékot ad a baktériumok millióinak. Ha pedig kegyelet szempontjából nézzük a dolgot, úgy csak azt említjük meg, hogy előbb-utóbb a tetemeiket egy közös sirba teszik, ami az élők kegyeletét nagyon sérti. Ha azonban a temető helyébe a kolumbárium lép, akkor mindenki örök időnkig megőrizheti a hamvakat tartalmazó urnákat, ami mindenesetre kegyeletesebb dolog.

Az orvosok a legmérvadóbbak, hogy a halotthamvasztás előnyeit — különösen nálunk — hirdessék, hol nagyon szükséges volna, hogy az illetékes körök végre — valahára komolyan foglalkozzanak e nagyfontosságú közegészségügyi kérdéssel, melynek megvalósulása csak az emberiség javát szolgálja.

Budapest, 1909. június 30.

Pap Sámuel,

az „Országos Halotthamvasztó Egyesület” titkára.

Vármegyei közgyűlés.

A vármegye házat vesz.

A főispán ünneplése.

Brassó, július 1.

Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott az iparegylet háza nagytermé-

ben Mikes Zsigmond gróf főispán elnökletével.

A főispánt, az alispán felkérésére, Vajna Gábor dr. elnöklete alatt egy háromtagú bizottság hívta meg a közgyűlésre. Megjelenésekor zajos tapsal fogadták a nagyszámúban összegyűlt bizottsági tagok.

Mikes Zsigmond gróf főispán elfoglalva az elnöki széket, előadja, hogy a vármegye ház jelenlegi épületének tulajdonosa a Nyugdíjegylet, — mint ezt már megírtuk — váratlanul áruba bocsátotta a vármegye ház épületét s így aktuálissá, sőt sürgősen szükségessé vált a vármegye házvásárlásának kérdése. Sürgőssé azért, mert a Nyugdíjegylet augusztus hó 1-éig intézkedni fog a ház eladása iránt.

Mielőtt a főispán az ülést megnyitotta volna, látható megindultsággal jelentette be a törvényhatósági tagoknak, hogy június hó 27-én Budapesten járva, a megváltozott politikai viszonyok kényszerítő hatása alatt, beadta lemondását. Kifejtette röviden, hogy az ő ítélete szerint ki van zárva egy olyan politikai alakulás, amelyből kifolyólag ő állásában megmaradhatna. Nehéz szívvel, erős meghatottság érzetével távozik, mert nagyon megszerette a vármegye lakosságát és a vele együtt dolgozó és őt munkájában lelkiismeretesen támogató bizottsági tagokat.

Hatgja reszketett a meghatottságtól és lehetetlen volt nem észre venni minden egyes szaván, hogy a szíve mélyéig meg van indulva.

Schneil K. Ernő állott fel szólásra. Lendületes beszédben tolmácsolta a szászok igaz érzelmeit és őszinte ragaszkodását a főispánhoz, aki rövid néhány évi működése alatt békét teremtett a nemzetiségek között és erős pártatlanságával kivívta magának a szászok teljes rokonszenvét és nagyrabecsülését. Annak a reményének ad kife-

strucc-tojás? Nem, nem tyuktojásnak kell lenni. Azt már nem bánom, hogy mekkora, de tyuk-tojás legyen.

— Nem magam miatt mondom — szölt Pottlené szemrehányóan, — én nem vagyok nagyevő. De te — félek, hogy nem fogsz dolgozni tudni, ha...

— No, ha eddig azt hitted, hogy nincs bennem lelkierő, hát nagyon hamar meg fogod változtatni a véleményedet, háromszor látva napjában férjedet, amint Graham-kenyeret eszik.

A diéta első napja vasárnapra esett. Reggelinél Pottle ur kiterítgette maga előtt a nyomtatott papirost. Mikor az utolsó morzsa kenyeret is fölszedegette a tányérról, egyszerre csak felugrott.

— Idenézz, mit csináltunk! — kiabált. Itt az van, hogy a reggelit egy fél óra alatt kell elfogyasztani és mi öt perc alatt végeztünk!

— Hát együnk még valamit, hogy kitöltsük az időt, — ajánlotta Pottlené szeliden. — Talán a Graham-kenyeret nem is úgy kell lemérni, mint a másikat. Nos, eszünk még egy falatot?

— Ha leeresztenéd a hajad, — mondotta Pottle ur megvetően — aztán egyik kezébe egy almát, másikba egy darab Graham-kenyeret fognál, kitűnő modell lennél az „Ádámot kísértő Éva” című festményhez. Az ebédet azonban befejeztük.

Egész reggel nagyon nyugtalan volt és valami farkas-szerű volt szemeiben, mikor visszatért az egy óráig tartó sétáról.

Az ebédnél mélyen belesülyesztette kezét az amerikai mogyoróba. Jó marokkal szedett ki.

Pottlené még rakott utána vagy egy féltucatot a tányérjára, oly barátságos mosoly kíséretében, hogy lehetetlenség volt protestálni.

— Kiejtettél egy párt az ujjaid közt, — mondta. — Láttam.

Az ebéd hangtalanul foly le, csak a mogyoró-héjak ropogtak.

— Ugy érzem, — mondotta aztán mélységes meggyőződéssel, — mintha újra kezdeném az életet.

Az asszonynak erre ideálja jött.

— Van aludtтеj! — kiáltott. — Nem akarsz aludtтеjet?

— Aludtтеj! — mondotta megbotránkozva Pottle ur, — Szent Plátó és a Hét Alvók!

Más alkalommal ékesen fejezte volna ki magát, de most nagyon győnge volt.

— Valami jó már is van, — tette hozzá később, szeliden mint egy juh.

— Egy csöppet sem érzem tulterhelve a gyomrom.

Egész délután otthon maradt, fel és alá járt a szobában, mint valami ketrecbe zárt vadállat, etetés idején.

Az utolsó étkezés pont hat órakor vette kezdetét és véget ért hat óra öt perckor.

— Mért ne vehetnénk egy kis vajat hozzá? — kérdezte Pottlené bátoratlanul.

— Sok! — mondta a férje rekedten.

— Hanem holnap majd teszünk az asztalra egy kis vajat, arra szabad majd nézni, hogy jobb étvágya legyen az embernek.

Szokatlanul korán, este 9 órakor feleltek le ezen a napon.

Éjfél felé lehetett, mikor Pottle ur arra ébredt, hogy pokoli étvágy marja a belsejét. Körül se nézve, halkan lecsuszott az ágyról és nyílegyenesen a konyha felé tartott.

Meg volt lepelve, mikor az ajtó hasadékan át világosság ütött a szemébe. Első gondolata az volt, hogy rablók.

Aztán összeszedte a bátorságát és benyitott.

Pottlené arcát bűnös pirosság borította be, amint a zajra kiejtette kezéből a kanalat.

— Azt hitten alszol, — mondta.

— Mi az? — kérdezte Pottle ur rekedten.

— Almásrétes.

— Adjál.

Fél perc alatt végzett vele. Mikor az utolsó falat is eltűnt, így szólt:

— Éhes vagyok.

— Van hideg borjusult, — mondotta Pottlené, teleszájjal. — De te nem szereted a hideg borjut.

— Csak hozd! — mondta a férje.

Rövid idő alatt befejezett két szelet borjut, egy féltucat hideg burgonyát, — aztán ragyogó szemekkel nézett körül.

— Rakj tüzet és főzz hat tojást — mondotta feleségének, ellentmondást nem tűrő hangon.

Mikor egy óra múlva lefeküdtek, még hozzátette:

— Tíz év óta nem volt ilyen étvágyam. Holnap bemegyünk a városba Panci és eszünk egy jó vastag ebédet. Azt a gyógyászt pedig lelövöm.

jezést, hogy a politikai helyzet mégis csak úgy fog kialakulni, ahogy a főispán egyéni intencióinak megfelel, s így ő meg fog maradni állásában, amelyből való távozása minden szász szívében szomorúságot és sajnálkozást keltene.

A szászok viharos hoch kiáltásai mellett csakugy zugott a sok éljen, szetreaszka és a taps, amely Schnell K. Ernő beszédét kísérte.

Az óvációk után, amelyek Schnell beszéde nyomán oly tüntetőleg nyilvánultak meg, Vajna Gábor dr. emelkedett szólásra és talpraesett, lendületes beszédben nyilatkozott meg, mint a magyar bizottsági tagok szószólója a magyarság szeretetét a főispánnal szemben, akinek emlékét — úgy mond — maradandó alkotásain kívül őrizni fogja az az eredményes törekvése, amelylyel a békét a brassói nemzetiségek között helyreállította, ami nélkül ebben a városban áldásdus munkálkodást kifejtteni lehetetlenség. Ő is annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövő politikai fordulat olyan lesz, amely a főispánt állásában való megmaradására fogja bírni.

Dr. Vajna beszéde után lelkes éljenzés és taps zugott föl. A szászok és románok tüntetőleg együtt ünnepelték a főispánt a magyarokkal.

Lengeru János dr. a románok nevében fejezte ki ezután őszinte sajnálkozását a főispán lemondása felett, amit az összes románok fájlnak, mert a főispán kiérdemelte pártatlan és igazságszerető törekvéseivel és működésével az összes nemzetiségek s így a románok bizalmát és szeretetét. Ő is hisz abban, hogy Mikes gróf megmarad Brassó vármegye főispánjának.

Gróf Mikes Zsigmond főispán csaknem könyekig meghatva köszönte meg a zajos, és felette meleg óvációt, amely — szavai szerint — azért esett neki kétszeresen jól, mert három oldalról jött, igaz szívből eredt, s ő törekvéseinek eredményre jutását látta bennök megnyilvánulni: a nemzetiségek közötti béke fenntartását. Kijelentette, hogy ő egyéni becsületérzése és kötelességei szerint fogja elhatározni a jövő politikai alakulásoknak alávetve magát, — hogy megmarad-e, vagy sem.

Ezzel a közgyűlés tagjainak lelkes, tüntető tapsa közepette megnyitotta az ülést.

Semsey Aladár dr. vármegyei főjegyző ismertette a házvásárlás kérdését.

Felolvasta az állandó választmány határozatát, amely szerint az állandó választmány, a Nyugdíjintézet ajánlatára 430 ezer korona összegben örök áron megvételre ajánlja a törvényhatóságnak a vármegyeház épületét.

A vármegyeház épületében volna elhelyezendő az új terv szerint az alispáni lakás és a felvidéki főszolgabírószék. Az alispáni lakás és hivatal a mellékpületek telkének egyikén állami hozzájárulással építtetetnék föl.

Jekelius alispán e célból már Budapesten is járt és sikerült az állami építési hozzájáruláson kívül évi 2150 korona főispáni lakbér címén kiutalandó támogatást kiesszökölnie a vármegye javára.

Az összes költségek, amelyek a házvásárlással járulnának 650 ezer koronára rugnak, amely összeg folyó számlára fog kölcsönképen felvétni, de csak az esetről-esetre felmerülő kiadások kapnak esetről-esetre fedezetet.

A közgyűlés az állandó választmány

ezen határozatát egyhangulag elfogadva a főispán lelkes ünneplésével háromnegyed 11 órakor végződött.

HIREK.

Brassó, július 1.

Régi tankönyv — új tankönyv.

Csak a szegény diák és a szülője tudja, milyen nagy dolog az iskolakönyv. Minél magasabb osztályba jár a fiú, annál több gondot okoz az iskolakönyvek beszerzése, amelyek nálunk horribilis drágák. Sehol a világon nincs ilyen magas ára az iskolakönyveknek.

Nemrégiben megjelent tegy rendelet, amely szerint sok iskolánál nem szabad használt tankönyvekből tanulni! Ez a legnagyobb igazságtalanság és kapzsiság. Itt volt Péter Pál napja, az iskolaév vége s ilyenkor aktuális írni erről a témáról. Amikor a diákok eladják tavalyi könyveiket és amikor megveszik azokat, amelyekre a kezdődő tanévben szükségük lesz. Eladják? Megveszik? Rég letűnt fogalmak. Csak eladnák. Csak megvennék. De adásnak vételnek útját állja egy zord tilalom: régi könyveknek vétele tilos!

Nem mi sirunk e dolgon először. Mert előre kijelentjük — siralomba kezdünk. Elsírtak már ezen a dolgon egy pár verset előttünk, s utánunk is fognak még akadni egynéhányan, akik megakadnak ezen az érthetetlen, indokolatlan, lehetetlen tilalmon. Akár az árak szempontjából, akár a szülők szempontjából nézzük a dolgot, érthetetlen marad. Másnak pedig mint e kettőnek nincs e dologhoz köze. Nincs sem a tanítónak, tanárnak, nincs semmiféle iskolai hatóságnak és semmiféle más hatóságnak a világon.

Hogy valamiképpen mégis plauzibilisé tegyék, elfogadhatónak tűntessék fel a beavatkozásukat, előhozakodnak egészségügyi szempontokkal. Főlöszleg külön mondanunk, hogy ezt az ürügyet is csak önmaguknak nagy megerőltetésével tudták valahogy hajánál fogva előcibálni s csak azért hozakodtak elő vele, mert arcuk verejtékében sem tudtak annál valamirevalóbbat találni. Hát ezért sem igen volt érdemes törnie magát senkinek. Mi is ebben az esetben az egészségügyi szempont? A bacilusok — mondják szent áhitattal s rejtelmes, fontoskodó arccal sugják meg a nagy titkot, melyet mindenki tud, hogy a bacillusok minden fertőző kór terjesztői, hogy micsoda veszedelem az, ha alkalmat nyújtunk mindenféle nyavalyák elterjedésére, ha így, ha úgy, s mikor elmondtak mindent, akkor végül szörnyűlködve mutatnak rá, hogy micsoda rejtetes veszedelmes az a könyv szeptember elején, amely augusztus harmincadikán még nagyon hasznos és az egészségre sem ártalmas jószág volt.

Ki hiszi ezt el? Senki, legkevésbé a szegény diák, meg a szegény szülő, aki kénytelen az ablakon kihajigálni a sok felesleges (?) pénzt.

— **Szterényi Brassóban.** Amint megbízható forrásból értesülünk, Szterényi József v. b. t. t. államtitkár, brassói országgyűlési képviselő július havában Brassóba érkezik és választói előtt beszámoló beszédet tart. Az államtitkár beszámolójának kétszeres fontosságot kölcsönöz a bizonyítalan,

s akkora is csak nyilván határozatlanul kialakuló politikai helyzet, amelybe Szterényi beszámolója érdekes bevilágítást fog nyújtani.

— **A posta köréből.** A kolozsvári m. kir. posta és távirdaigazgatóság a következő sorok közlésére kéri lapunkat: A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a közös külügyminiszter ur kérése alapján kelt rendelete folytán felhívom az összes hazai cégeket, hogy a konzuli hivatalokhoz kereskedelmi ügyekben intézendő tudakozódásoknál a válasz bérmentesítésére ezentul ne belöldi levélbélyeget mellékeljenek, melyek külföldön csak nehezen értékesíthetők, hanem e célra a római postakongresszuson életbe léptetett s a m. kir. postahivataloknál darabonként 28 fillérért beszerezhető nemzetközi válaszdíj szelvényeket (coupon, répouse international) használjanak. A válaszdíjszelvények a legtöbb európai, valamint igen sok tengerentuli államokban is érvényesek. (Ez iránt különben tájékoztatást nyújt a postai tarifák és postatüzleti szabályzatnak III. része, az egyetemes postaegyesülethez tartozó országok névjegyzéke.) A közös külügyminiszter ur értesítése szerint e válaszdíjszelvények továbbá nemcsak ily bérmentetési célokra, hanem kisebb összegeknek (költségmegtérítéseknek, konzuli illetékeknek stb.) a konzuli hivatalokhoz való juttatására is felhasználhatók. Ez alkalommal a hazai cégek figyelmét arra is fel kívánom hívni, hogy a konzuli hivatalokhoz intézendő irataikat helyesen bérmentesítsék, nehogy e hivataloknak büntetési pótkiadásokat okozzanak, melyekre azoknak nincs fedezetük.

— **A fogarasi jégkárosultakért.** Annak idején jelezte lapunk, hogy Sarkaicza és Bucsum községek földjeit a jég tönkreverte. Az alispáni hivatalhoz má érkezett meg a fogarasi alispán átirata, amely belügyminiszteri engedéllyel könyöradományokat kér a jégkárosultak részére.

— **A katolikus egyházközség egy mozi ellen.** Igen érdekes átirattal kereste meg a város polgármesterét a kolozsvári római katolikus egyházközség. Arról van szó az átiratban, hogy a Mátyás-királytéri Apolló villanyszínház igen súlyos elbírálás alá esik közérkölciségi szempontokból, mert esténként nemcsak erkölcstelen, hanem természetellenesen fajtalan képekkel botránoztatja meg a moziba tévedt látogatókat. A különös izlésre valló műsor ugyanis Moltke-Eulenburg-féle jeleneteket illesztett be kereteibe s ezzel akar közönséget toborozni magának. Ez ellen foglalt állást az egyházközség s kéri a büntető törvénykönyvbe ütköző jeleneteket bemutató mozi előadások betiltását.

— **Gyermekgyilkosság gyanúja alatt.** Tegnap délután bekísérték a rendőrségre Dán Anna, vecserdi illetőségű cselédet. Az az alapos gyanu terheli, hogy négy hónapos gyermekét megölte és a bolonyai petroleum finomító kiöntött kátrányába dobta be. Bár Dán Anna azt állítja, hogy a gyermek a vonaton halt meg, de sok terhelő gyanuok miatt át fogják kísérni az ügyesség fogházába.

— **Székely iparos tanoncok felvétele.** A székely fiúk rendes ipari elhelyezése az idén a következő helyeken és sorrendben fog megejtetni: Július 10-én Marosvásárhelyt a vármegyeházán. Július 11-én Szászrégenben az alsórégeni járás főszolgabírószékénél. Július 12-én Nyárádszeredában a főszolgabírószékénél. Július 14-én Barótban a község-

házánál. Jul. 16-án Kézdivásárhelyt a főszolgabírósnál. Jul. 17-én Kovásznán a főszolgabírósnál. Jul. 18-án Sepsiszentgyörgyön a vármegyeháznál. Jul. 20-án Csíkszeredában a vármegyeháznál. Jul. 21-én Gyergyószentmiklóson a főszolgabírósnál. Jul. 23-án Székelykeresztúron a főszolgabírósnál. Jul. 24-én Székelyudvarhelyt a vármegyeháznál. Jul. 25-én Parajdon a község házában. A felvétel mindenütt délelőtt 9 órakor kezdődik. Előzetes folyamodás nélkül és a fiuk szülőkkel megjelenhetnek és előszóval kérhetik az elhelyezést. Csúpan az iskolai bizonyítványt kell bemutatniok.

— **Tarcsi Pál** elvállal mindennemű butorcsomagolást. Található a Magyar Polgári Kör helyiségében, Kapu-utca 48. sz. a.

Színház.

Brassó, július 1.

Brassói színház.

Pénteken, 1909. július hó 2-án:

Hivatalnok urak.

Színmű 3 felv.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté 8 órakor.

Heti műsor:

Szombaton: Ujdonságul: Az elvált asszony. Vasárnap d. u.: Félhígyárakkal: A sablonnők elrablása.

este: Az elvált onyassz. Hétfőn: Az elvált asszony.

Tatárjárás. (Megnyitó előadás.) Megnyitó előadásul Bakonyi Károly és Kálmán Imre diadalmas daljátékát, a Tatárjárást választotta Komjáthy társulata. A darabot még a tavalyi szezonból előnyösen ismeri a brassói közönség, s bár ismeri, vagy éppen mert ismeri: zsufolásig megtöltötte a több mint 1200 személyt befogadó hatalmas arénát. A páholyokban és a földszinti széksorokban ott láttuk városunk színlázjáró közönségének javarészét, tulnyomó részben magyar közönséget természetesen, de hálátlanok volnánk derék szász és román polgártársaink iránt, ha el nem ismernők, hogy őket is szép számban vonzotta a színházba a Kálmán Imre gyönyörű munkája.

Az előadás maga, miként ez az ünnepi aktushoz illik, felette lelkes volt.

A közönség zajos tapsokkal fogadta egyik másik régi kedvencét, akik viszont képességeik legjavát öntötték játékukba, hogy honorálják a közönség általi szeretetteljes fogadtatásukat.

A darabról és a szereplőkről nem írhatunk újat. A főbb szerepekben Várady Margit (Riza báróné), Zsigmondy Anna (Mogyoróssy), Barics (Lőrentey), Magyarai (Wallerstein), Faragó (Lohonyai) kedvvel és lelkesedéssel játszottak.

Az előadást, amely 11 órakor végződött, némileg zavarta az egész estén át hulló záporosó, ami monoton kopogással verte az aréna tetőzetét és főleg a pianó énekpartiek élvezését tette lehetetlenné.

Hivatalnok urak. Földes Imre új, nagyhatású színművének, mely holnap, pénteken kerül bemutatásra, a szereposztása következő lesz: Brohser gyáros — Bartha; Barna Gábor — Majthényi László, — kinek ez lesz első fellépte a brassói színpadon; — René — Fái Flóra; — Müller — Barics; —

Feleki — Bársony; Herzog — Ujváry Lajos; — Vedres — Szombathelyi; — Ulrich — Szabó Sándor; — Bokor — Eöry Lajos; — Roth bácsi — Faragó; — Kozma — Burányi; — Horváth — Serfőzy; — Juliska — Lugosi Irén; — Terka — Révi Vilma; — Vámosiné — Vágóné Margit; — Dezső — Szomory Miklós; — Róth Ella — Sz. Rossos Gizella.

Az elvált asszony, (Die geschiedene Frau). Nagyon leleményes, mulattató szövege és főképp szép, fülbemászó zenéje van Fall Leó legújabb operettejének, az Elvált asszonynak, melynek szombaton lesz a premierje. Kitérő szerephez jut a darabban Várady Margit, ki az elvált asszonyt, Janát játssza. A férj, Harel, — Barics Gyula lesz; — Wander Loo Gondát — Zsigmondy Anna adja, ki ezuttal új szerepben először lép fel a brassói színpadon. A hatásos darab többi fő szereplői R. Nagy Aranka, Lugosi Irén, Ujváry Lajos, Miskey, Szomory, Magyarai, Faragó, Burányi lesznek.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. július 1.)

Lukács kihallgatása.

Bécsből jelentik, hogy Lukács László ma külön kihallgatáson volt a királynál, amely alkalommal jelentést tett a politikai helyzetéről.

A király kívánságára Lukács még pár napig Bécsben marad, mert a napokban feltétlenül meg lesz a döntés. —

Lukácsnak két újabb kibontakozási terve van.

A kihallgatásról Lukács nem mondott egyebet, mint azt, hogy döntés még nem történt.

Lukács javaslatában benne van a bankszabadalomnak még három évre való meghosszabbítása, mert a bankkérdést csak az osztrák kormányval egyetértőleg lehet megoldani, a király azonban nem hajlandó a bankkérdésben elfoglalt álláspontját megváltoztatni.

Lukács a társaskörben ma kijelentette, hogy még az ősszel is Werkerle lesz a miniszterelnök.

Kossuth és Justh Gyula ma négyesemközt állítólag azt a kijelentést tették, hogy a Lukács megoldási terve elfogadható.

Összehívják az országházat.

A képviselőházat hétfőre összehívják a Novoszeli mentelmi ügye miatt.

Ez alkalommal a néppárt erősen fogja támadni Justh Gyulát a bankkérdésben tanúsított magatartásáért.

Justh kijelentette, hogy bátran néz a támadások elé.

Kossuth újabb rendelete.

Kossuth Ferenc újabban egy rendeletet adott ki, amelyben elrendeli,

hogy a poste-restante leveleket tizenhat éven aluli egyéneknek kiadni nem szabad, ha csak nincsenek szülői kíséretében.

Török—görög háború.

Törökország ma kijelentette, hogy ha Görögország tovább folytatja a fegyvekezést, megüzeni a háborút.

Elkobzott román lap.

Bukarestből jelentik: az Adeverul című román lapot ma elkobozták, mert Ferenc Józsefről egy rendkívül sértő nyilatkozatot tett közzé.

Lázadó rabok.

Varsóból jelentik: a fogházban ma lázadás ütött ki. A lázadó rabok megtámadták a fogházőröket, közülök többet meggyilkoltak. A fogházőrök 18 rabot lőttek agyon. A rendet helyreállították.

Irodának alkalmas

2 szép, világos udvari szoba, a Kapu-utczában f. é. október 1-től

k i a d ó.

Cim a kiadóhivatalban. — — —

Antiquar-árban

Teljesen új könyvek 50—75%

Árengedménnyel, u. m.:

Remekírók képeskönyvtára 6 K helyett	2.—K
Jókai Mór összes művei	
diszkiadás	8 „ „ 3.—„
Osztr.-Magy. Monarchia	
írásban és képen . . .	14 „ „ 2.—„
Műveltség Könyvtára . .	24 „ „ 12.—„
Klasszikus regénytár . .	5 „ „ 10.5„
Magyar remekírók . . .	5 „ „ 2.—„

és több más értékes és szép könyv

a **BRASSÓI LAPOK** könyvkereskedésében Kapu-u. 64. szám alatt.

AZ UJSÁG.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társszerkesztő: dr. Ágai Béla.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 K 40 f,
1/4 évre 7 K, fél évre 14 K, egész évre 28 K. „AZ UJSÁG” a „DIVAT-SALON”-nal együttesen előfizetve 1/4 évre 9 K. o o

Cim: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe: Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy áutazó előfizetőinknek az „Olvasóterem” New-York-Palota, Erzsébet-körút 9., menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre. o o o

Az „Olvasóterem” reggel 8-tól este 8-ig van nyitva. o o o o o o o o o o o

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Gábos Áron

okl. építési vállalkozó elvállal e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szíves megkeresést kér Brassó, Arvaház-út, 7. 1887

Három lakás az elágazásnál

46—48 sz. alatt kiadó.

Melyek közül:

Egy lakás 3 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel.

Két lakás egyenként 2 szoba és konyha és mellékhelyiségekkel.

Az egész együtt is kiadó.

Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonosnál. —1825—

Egy kisasszony

azonnal felvétetik varrogépüzletbe, aki a gépkezelésben és a himzésben jártas.

Erdős Mór varrogépüzlete,
Kapu-utca 29.

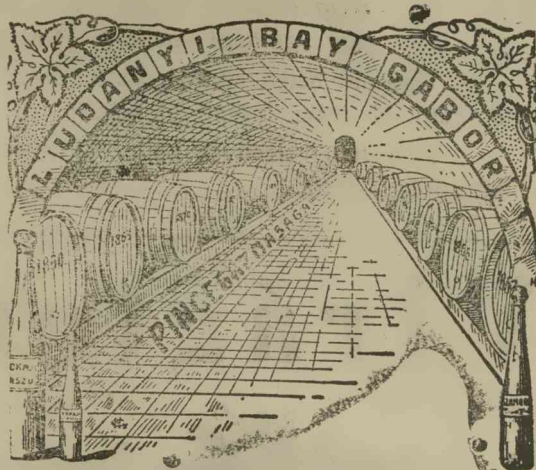
Egy 18-20 év körüli

szerényebb sorsu tanító, aki az iskolai szünidő alatt 3—4 órán át naponta számadásokat, a vendégek érkezését és távozását vezetni hajlandó, amit párszori megmutatás után igen könnyen elsajátíthat, küldje be címét e lap kiadóhivatalába.

A munkáért fizetnek az egész szünidőre 100 (száz) koronát, lakást és teljes ellátást.

Esetleg kereskedelmi iskolai hallgató is pályázhat, ha a könyvelést jól érti.

Az állás azonnal elfoglalható. (1831)

Valódi Tokaj-hegyaljai másodtermésű zamatos, savanykás, egyszer lehúzott asztali bort literenként 46 fillérért hordó nélkül szállít **LUDÁNYI BAY GÁBOR** tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos pincegazdasága **Sárospatak** Központi iroda **Munkács**. — Megrendelések a központi iroda címére kéretnek. — Waggon vételnél engedmény. 30—35 lit. hordó rendelésénél literenként 50 fillér. (1817.)

SINGER varrogép
BRASSÓ,
Kapu-utca 23. sz.
Csakis e védjeggyel!

Nem kisebb ember, mint a miniszterelnök orvosa Prof. Dr. Kuzmik mondja bizonylatában, hogy: „bármely francia gyártmányú vetekedhetik” a

Dr. KENYERES-féle

GYÓGY-COGNAC

Kapható az ország minden előkelőbb kereskedésében ahol még nem, direkt (postán is) a gyárból.

$\frac{1}{1}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{35}{100}$ és $\frac{3}{10}$ literes palackokban.

Silány utánzatoktól csak az véd meg, ha határozottan Dr. Kenyeres-félet kérünk.

Két 1 lit. eredeti palack postautánvétellel az országban bárhová bérmentve 16 kor.

Kenyeres Károly, Brassó.

Cs. és kir. orsz. szab. szeszfinomító, cognac, rum és liqueur-gyár, Erdélyi szeszkülönlegességek és a

Dr. Kenyeres, orvos-féle gyógy-cognac, gyógyfűkeserű és sós-borsesz gyára. Alapítattott 1865.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelyel.

Legszebb!!
Legolcsóbb

képeslevelezőlapok

csak a

BRASSÓI LAPOK-nál
Kapu-utca 64. sz. a kapható

Tellmen Ferenc — gyógyszerész —
a „Fehér-templomhoz”
Kolester-utca 8. szám alatt.
Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású:
Vénus krém 1 tégely — 20
Vénus szappan 1 darab — 50
Vénus powder 1 doboz — 1.50
Petrolina hajszesz 1 üveg 1.50
Azgy választék különlegességekben, ásványvízben, parfümökben és gummárukban.

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.
alatt lévő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.
(asztali és palack borok)
A „Fehér kaka”-hoz
címzett borkimérésben állandóan raktáron vannak.
— Kapu-utca 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasútállomásnál.
Whynanek József, szállodás.

Első brassói
mű és borotva homorúköszörűlő
Nagy raktár
finom acélárukban.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kertkerítés és ruganyos acél-sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit mindenféle posztókban és flanellekben.

Foith György és Tarsa
kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Mindenféle harisnya és trikó-áruk olesón és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „**PAFF**” varrogépek
Weizel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u. 30. szám alatt.
csakis e védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.
Hölgységek, akik szép kézimunkát venni akarnak, győződjék meg arról, hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek.
Weisz Mihály-u. 4. BOLESCH FRIGYES
(Copoly-féle ház.)

Szőlő szálloda
→ Medgyes. ←
Ajánljuk ujonnan berendezett szállodánkat.
Weber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsház pincékben kaphatók a legjobb és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig gondoskodva van.

Mindennemű fehérnemű készítése.

GOLDSTEIN B. mellfűző különlegességek Kolostor-utca 21.

Sétatéri Bellevue-Kioszk.

A sétatéri „Bellevue-Kioszk”-ban

reggeli kávé, vajjal. . . 30 fillér.

egy színházi vacsora . 1 K. 50 „

Ugyanitt hetenként többször katonazene-hangverseny este 8 órától 11 óráig, belépti-díj nélkül.

Ezen hangversenyek külön falragaszok által adatnak a közönség tudtára. (1754)

Virágterem!

Hedwig Hubert

Brassó, Kolostor-u. 23 sz.

Alapított 1675.

4 éremmel kitüntetve.

A legszebb,
legizlésesebb
és legmérsékeltébb áru

Menyasszonyi csokrok

továbbá alkalmi csokrok és élővirágkoszorúk, u. m. eljegyzések, esküvők, név- és születésnapok, valamint bármely más alkalomra élővirágokból csakis fenti virágteremben szerezhetők be.

Vidéki megrendelések a leggondosabban csomagolva, gyorsan és pontosan szállítanak.

Sürgőnycim Hedwig Hubert BRASSÓ.

Telefon-szám: 177.

NAGY JÓZSEF

KÓFARAGÓ MESTER,
SIRKŐ- és BUTORMÁRVÁNY GYÁRA
BRASSÓ, Kút-u. 50.

Telefon szám: 305.

Telefon szám: 305.

Van szerepem a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve — a legújabb gépekkel szereltem fel.

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épület munkákat a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok gránit-, syenit-, labrador-, márvány-, mész- és homokkőből készített

siremlékeket.

Rajz- és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal fogadtatósítok.

Ügynök mellőzésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, hogy ezáltal is pár % megtakarítás érhesse el.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF
kőfaragó mester.

VENUS

Mosó, tisztító és ágytolltisztító intézet Brassó, Kapu-u. 57.

A legújabb gépekkel felszerelve mos és vasal női és férfifehérműt a legolcsóbb árak mellett gyorsan a legszebb kivitelben.

Mindennemű fehérműn kívül (ingek, gallérok és mangetták stb.) házi-, szállodai és vendéglői fehérműveket is elvállal és még télen is

24 óra

alatt szállít.

Csipkefüggönyök különösen nagy óvatossággal kezeltetnek, valamint mosó ruhák és blousok is újjá változtatnak, a mire a közönség figyelmét különösen felhívjuk.

Árjegyzékkel a következő felvételi helyek szolgálnak:

Központ és iroda: Kapu-utca 57.

Rom. Templom-utca 34 sz. Lorenz Gáspár urnál.

Vasut-utca 54 sz. Szabó Lajos urnál.

Porond 5 sz. Navrea Iuon urnál.

(1822)

Hirdetmény.

Az évi 45—50.000 korona forgalmu, Ó Sinkai (Fogarasz megye) fogyasztási és értékesítő szövetkezet üzletvezetői állásra, pályázat hirdetik 8 napi határidővel, 3000 korona óvadék és havi 140 korona fizetés mellett:

1830

Az igazgatóság

A román iskola-Eforia

FÜRDŐINTÉZETÉBEN

a t. c. közönség rendelkezésére állanak,

I. évi junius hó 1-től kezdve:

Hideg-fürdők a szabadban levő medencékben, tiszta városi forrásvízzel mesterségesen 20° C-ra melegítve.

Úszni tudóknak egy nagy, **úszni nem tudóknak** egy kisebb medence, külön a **férfiaknak** és külön a **nőknek**, áll rendelkezésre. Az **úszó-medencét** használhatják **naponta: urak reggel 5—8 és d. e. 11—este 7 óráig; nők d. e. 8—11 óráig.**

ÁRAK:

Egy fürdő felnőtteknek ruhával	40 fillér.
„ „ „ ruha nélkül	30 „
„ „ gyermekeknek ruhával	30 „
„ „ „ ruha nélkül	20 „

Bérletek mérsékelt áron. Úsz tanításért külön 5 kor. fizetendő.

1762

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.